

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2021/1212
Toplantı Tarihi/Sayısı : 10.6.2024/42
Karar Numarası : 2024/517
Başvuran : İnsan Hakları Derneği İzmir Şubesinin
B. H. K. Adına Yaptığı Başvuru
Başvuran Vekili : -
Adres : Konak Mah., 859 Sokak No:4 Söğütlü İşhanı
Kat:5, Daire:505, 35250 Konak/İZMİR
Muhatap Kurum/Kişi : İzmir 3 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. İnsan Hakları Derneği İzmir Şubesi tarafından B. H. K. adına yapılan başvuru; İzmir 3 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan mahpusun burada ölüm orucuna başladığı ancak kurum hekimi tarafından sağlık kontrollerinin yapılmadığı, kurumda darp edildiği ve dilekçelerinin ilgili Kurumlara gönderilmediği iddialarına ve nakil talebine ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. İnsan Hakları Derneği İzmir Şubesi tarafından Kurumumuza yapılan başvuruda mahpus adına annesi tarafından öne sürülen iddiaları içerir dilekçede özetle;

a. Oğlunun daha önce bulunduğu ceza infaz kurumunda iftiraya uğradığını bu nedenle şu an bulunduğu Kuruma naklinin gerçekleştirildiğini,

b. Karantinada bulunduğu süreçte kendisi hakkında bilgi alamadığını,

c. Oğlunun ölüm orucuna başladığını ancak Kurum hekimi tarafından sağlık kontrollerinin yapılmadığını,

ç. Bulduğu Kurumda darp edildiğini ve kötü sözlere maruz kaldığını, dilekçelerinin ilgili Kurumlara gönderilmediğini bu nedenle başka bir kuruma naklini talep ettiklerini iddia etmektedir.

3. Mahpus B. H. K. ile 7/1/2022 tarihinde bir Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi(SEGBİS) görüşmesi gerçekleştirilerek Kuruma kendi adına başvuru yapması ya da görüşme esnasında vasisi olduğunu iddia ettiği annesinin geçerli bir kanuni temsilci belgesi sunması talep edilmiştir.

4. Başvuran Kuruma başvuruda bulunmamıştır. Başvuranın annesi tarafından Kurumumuza ibraz edilen belgenin ise geçerli bir vasilik belgesi olmadığı anlaşılmıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

6. 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 37'nci maddesine göre; "*Başvurular, kanunî temsilci veya vekil tarafından da yapılabilir. Kanunî temsilci veya vekil aracılığıyla yapılan başvurularda temsile veya vekâlete dair geçerli bir yetki belgesinin sunulması zorunludur.*"

8. Mezkur Yönetmelik'in 48'inci maddesine göre; "*(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda;*

(...)

f) *Başvuruda bulunması gereken bilgilerin yer alıp almadığı yönlerinden incelenir.*"

9. Mezkur Yönetmelik'in 65'inci maddesine göre; "*(1) Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*"

10. Mezkur Yönetmelik'in "*Gerekçeli kabul edilmezlik kararı*" başlıklı 67'nci maddesinin 2'nci fıkrasına göre; "*Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*"

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

13. İnsan Hakları Derneği İzmir Şubesinde yapılan başvuruda mahpus B. H. K. için ileri sürülen iddialar; bulunduğu ceza infaz kurumunda sağlık hakkına erişemediği, darp edildiği, kötü sözlere maruz kaldığı, dilekçelerinin ceza infaz kurumundan çıkmasına engel olduğu yönündedir.

14. 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmış olup ayrıca Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 37'nci maddesinde ise başvuruların kanunî temsilci veya vekil tarafından da yapılabilmesi, bu durumda temsile veya vekâlete dair geçerli bir yetki belgesi sunulmasının zorunlu olduğu ifade edilmiştir.

15. Başvuranın iddiaları yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında, 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesi gereğince; başvuran Derneğin taraf sıfatını haiz olmadığı, ayrıca temsile veya vekâlete dair geçerli bir yetki belgesinin de sunulmadığı tespit edilmiş olup ehliyet kriterini sağlamayan başvurunun inceleme koşullarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

10/6/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aışan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye